

ทัศนคติของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อบรรจุภัณฑ์
และอรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร
Consumers' Attitude in Nonthaburi towards Food Packaging and Utility

เสาวนีย์ ศรีจันทร์นิล
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
โทร.02-432-6107 ต่อ 1401, E-mail: sasric@rpu.ac.th

Saowanee Srichannil
Lecturer, Faculty of Business Administration
Program in Marketing, Rajapruk University

รับเข้า: 28 พฤศจิกายน 2562 แก้ไข: 27 มีนาคม 2563 ตอรับ: 6 เมษายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร 2) ศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่ออรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร 3) เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 4) เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่ออรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม โดยใช้มาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความสอดคล้องของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ (IOC) เท่ากับ 0.60-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.94 โดยการรวบรวมข้อมูลจากผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 400 คนประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ทัศนคติของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะประเด็นที่บรรจุภัณฑ์ที่ผ่านเลือกใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีความทนทานในการใช้งานและมีการรับประกันคุณภาพของสินค้า 2) ทัศนคติของผู้บริโภคต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหาร ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีทัศนคติต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านสถานที่ 3) การเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับทัศนคติของผู้บริโภคในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์บรรจุอาหาร พบว่า อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส

จำนวนครั้งในการประกอบอาหาร ภาชนะที่ใช้ในการถนอมอาหาร สถานที่เก็บอาหารแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับทัศนคติต่อ ธรรมชาติของการใช้บรรจุภัณฑ์อาหาร พบว่า เพศ อายุ ภาชนะที่ใช้ในการถนอมอาหาร แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทัศนคติของผู้บริโภค บรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร ธรรมชาติ

Abstract

The objectives of this study were to: 1) study consumers' attitude in Nonthaburi towards food packaging, 2) study consumers' attitude towards the utility of food packaging, 3) compare consumers' attitude towards food packaging, classified by personal factors, and 4) compare consumers' attitude towards food packaging utility classified by personal factors. The tools used for data collection were Questionnaires using the 5 level estimation scale with tool consistency values. By an expert (IOC) equal to 0.60-1.00 and a confidence value of .94 questionnaire. Data were collected from the sample of 400 consumers in Nonthaburi province. Data were processed by statistical programs and analyzed using statistics including percentage, mean, Standard Deviation, Independent Sample t-test and One-Way ANOVA.

The results of this research indicated as follows: 1) Overall attitude of the sample towards food packaging was at a high level. Especially, an item "the chosen packaging was durable and the product quality was guaranteed." was at a high level. 2) Overall attitude of the sample towards food packaging utility was at a high level. When individual aspects were considered, place was at a high level. 3) In terms of comparing attitude towards food packaging selection, classified by personal factors, the sample with different occupation, educational level, marital status, frequency of cooking, preservation container, and food storing place had different attitude towards food packaging selection with a statistical significance level of .05. 4) In terms of comparing attitude towards food packaging utility, classified by personal factors, the sample with different gender, age, and container had different attitude towards food packaging utility at the statistical significance level of .05.

Keywords: consumers' attitude, food packaging, utility

บทนำ

ปัจจุบันการเติบโตของอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์พลาสติกไทยเริ่มมีการเติบโตอย่างช้าลง และจากที่ผ่านมาสามารถขยายตัวอย่างต่อเนื่องในช่วงปี ค.ศ.2008-2012 ราว 7% ต่อปี และเริ่มชะลอตัวลงเหลือ 3% ต่อปี ในช่วงปี ค.ศ.2013-2017 โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรจุภัณฑ์พลาสติกแบบคงรูป (Rigid Plastic Packaging) เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านประชากรและวิถีชีวิต รวมถึงบรรจุภัณฑ์พื้นฐาน เช่น ถุงหูหิ้ว หลอดพลาสติกที่มีแนวโน้มถูกใช้งานน้อยลงจากกระแสรักโลกและการรณรงค์ของภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งปริมาณดังกล่าวถูกแทนที่ด้วยพลาสติกแบบอ่อนตัว (Flexible Plastic Packaging) แต่ถึงแม้ปริมาณการบริโภคบรรจุภัณฑ์พลาสติกในภาพรวมจะเติบโตลดลง แต่ยังคงมีปริมาณการใช้งานในระดับสูง โดยข้อมูลจากผู้ดำเนินธุรกิจด้านบรรจุภัณฑ์ระบุว่า แม้อัตราการเกิดของประชากรไทยจะลดลง แต่ปริมาณการใช้บรรจุภัณฑ์โดยเฉพาะที่เป็นกล่องโฟมซึ่งเป็นวัสดุหลักที่ตลาดใช้กันขณะนี้ยังอยู่ในปริมาณที่สูง โดยตัวเลขเมื่อปี ค.ศ.2015 มีปริมาณการใช้กล่องโฟมรวมกว่า 34 ล้านชิ้นต่อวัน และคาดว่าในปี ค.ศ.2020 จะเพิ่มเป็นมากกว่า 61 ล้านชิ้นต่อวัน สิ่งที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อเป็นลูกโซ่ในแง่ของปริมาณขยะ โดยเฉพาะจากพลาสติกหรือโฟมที่ต้องใช้ระยะเวลาในการย่อยสลายค่อนข้างนาน โดยบางส่วนที่ไม่ได้ถูกจัดเก็บอย่างถูกต้องก็มีการไหลลงสู่พื้นที่ต่าง ๆ นานาซึ่งหลาย ๆ ปัญหาไม่ว่าจะเป็นการอุดตันท่อระบายน้ำ ทำให้เกิดน้ำท่วม หรือไหลลงสู่แหล่งน้ำหรือทะเล เป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำต่างๆ ในทะเล กลายเป็นภาพหรือข่าวสะเทือนใจให้เห็นกันอยู่บ่อยครั้ง (การเปลี่ยนแปลงของบรรจุภัณฑ์พลาสติกไทย กับโอกาสของผู้ผลิตไทยในกระแสการเติบโต, 2561: ออนไลน์)

ปัจจุบันรัฐบาลผลักดันในการลดการใช้พลาสติกแบบพื้นฐาน และนำบรรจุภัณฑ์พลาสติกหมุนเวียนมาใช้ใหม่มากขึ้น โดยรัฐบาล มี 3 เป้าหมายหลักสำคัญที่จะจัดการขยะพลาสติกแบบบูรณาการ คือ 1) ปริมาณขยะพลาสติกที่นำไปกำจัดจะต้องลดลง 2) การออกแบบและผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และ 3) มีการนำพลาสติกกลับมาใช้หลังการบริโภค 60% ภายในปี ค.ศ.2021 ทั้งนี้ภาครัฐจะมีการทบทวนแนวทางการจัดเก็บภาษีหรือค่าธรรมเนียมจากการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติก เช่น ภาษีถุงพลาสติก หรือภาษีห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ เพื่อลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม จึงพยายามให้ผู้ประกอบการให้เห็นถึงความสำคัญของบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมเพื่อลดภาวะโลกร้อน ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรในประเทศ นอกจากนี้กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ลงนามบันทึกความร่วมมือ (MOU) ให้บริษัทผลิตน้ำดื่มเล็กหุ้มฝาขวดด้วยพลาสติก (cap seal) โดยมีเป้าหมายในการลดปริมาณขยะพลาสติกให้ได้ปีละ 520 ตัน หรือมีความยาว 260,000 กิโลเมตร คิดเป็นความยาวรอบโลกถึง 6.5 รอบ ตั้งแต่ 1 เมษายน ค.ศ.2018 (การเปลี่ยนแปลงของบรรจุภัณฑ์พลาสติกไทยกับโอกาสของผู้ผลิตไทยในกระแสการเติบโต, 2561: ออนไลน์)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อบรรจุภัณฑ์และอรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้เกี่ยวกับทัศนคติและอรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหารภายในครัวเรือนของผู้บริโภคไปใช้ประโยชน์ในวงการธุรกิจด้านการตลาด ในการนำไปปรับปรุง แก่ไข และมุ่งพัฒนาขนาดบรรจุรูปลักษณ์ ความสวยงาม สี และความปลอดภัยของบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับการใช้งาน นอกจากนั้นเป็นการส่งเสริมให้ผู้บริโภคทุกคนสามารถใช้งานบรรจุภัณฑ์พลาสติกได้อย่างเหมาะสมและถูกประเภทตามสภาพการณ์ในการใช้งานอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่ออรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร จำแนกตาม

ปัจจัยส่วนบุคคล

4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่ออรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อบรรจุภัณฑ์และอรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหารผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่องนี้มุ่งศึกษาเรื่อง ทัศนคติของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อบรรจุภัณฑ์และอรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร โดยมีการกำหนดตัวแปรดังต่อไปนี้

1.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน สถานภาพสมรส จำนวนครั้งที่ประกอบอาหาร ภาชนะที่ใช้บรรจุถนอมอาหาร สถานที่เก็บอาหาร

1.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

1.2.1 ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ประเภทอาหาร ได้แก่ ความปลอดภัยในการเก็บรักษา มีขนาดและปริมาตรในการบรรจุที่เหมาะสมและหลากหลาย มีราคาเหมาะสมในการตัดสินใจเลือกซื้อและมีความสะดวกในการใช้งาน มีลวดลายรูปทรงสวยงามทันสมัยและฉลากบนตัวผลิตภัณฑ์เห็นชัดเจน มีความทนทานในการใช้งาน และมีการรับประกันคุณภาพของสินค้า

1.2.2 ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่ออรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์ ได้แก่ ด้านชนิดบรรจุภัณฑ์ ด้านสถานที่ ด้านเวลา/ฤดูกาล

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ที่บริโภค หรือเคยบริโภค บรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร ในเขตจังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีจำนวนมากและไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

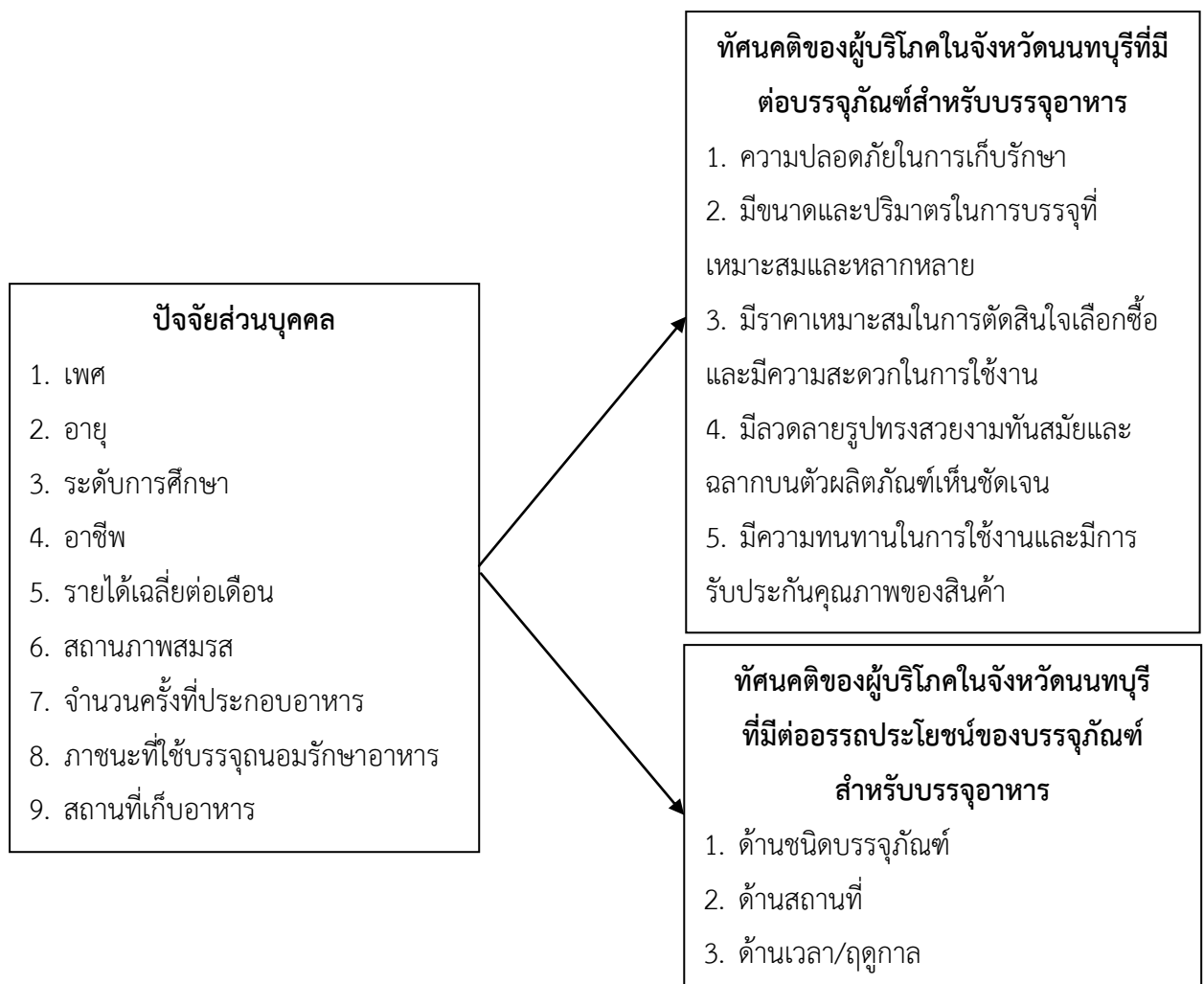
3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2561 - ตุลาคม 2562

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยจะทำการศึกษาผู้ที่บริโภค หรือเคยบริโภค บรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร ในเขต จังหวัดนนทบุรีเท่านั้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ที่บริโภคหรือเคยบริโภคบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหารในเขตจังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีจำนวนมากและไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริโภคและผู้ที่เคยใช้บรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหารในจังหวัดนนทบุรี ทั้งเพศชาย และเพศหญิง เลือกจากประชากรที่ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน ผู้วิจัยใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane, อ้างถึงใน สุทรนุ ศรีไสย์, 2551) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งได้ขนาดตัวอย่างอย่าง 400 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อบรรจุภัณฑ์และอรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน สถานภาพสมรส จำนวนครั้งที่ประกอบอาหาร ภาชนะที่ใช้บรรจุอาหาร สถานที่เก็บอาหาร

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้บริโภคในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกบรรจุอาหาร

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหารแบ่งอรรถประโยชน์ออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านชนิดบรรจุภัณฑ์ ด้านสถานที่ และด้านเวลา/ฤดูกาล

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นจากการใช้บรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องทัศนคติของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อบรรจุภัณฑ์และอรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร โดยแหล่งข้อมูลในการศึกษาประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากวารสาร หนังสือพิมพ์ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมถึงแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพสมรส จำนวนครั้งที่ประกอบอาหาร ภาชนะที่ใช้บรรจุอาหาร สภาณที่เก็บอาหาร วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหารจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และข้อมูลเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่ออรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ใช้สถิติ Independent Sample (t-test) ด้านอายุ ด้านสถานภาพสมรส ด้านอาชีพ ด้านรายได้ ด้านการศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way-ANOVA) กรณีพบค่าความแตกต่างจะเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยใช้ Scheffé Analysis

ผลการวิจัย

การศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อบรรจุภัณฑ์และอรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร สรุปผลได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี อาชีพพนักงานบริษัท รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4-6 คน สถานภาพสมรสเป็นบ้านของตนเอง ผู้บริโภคส่วนใหญ่ประกอบอาหารทุกวัน ใช้ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เช่น จาน ชาม กระเบื้อง สแตนเลส ในการบรรจุอาหาร สภาณที่เก็บอาหารใส่ภาชนะพลาสติกแช่ตู้เย็น

1. ทัศนคติของผู้บริโภค

1.1 ทัศนคติของผู้บริโภคในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์บรรจุอาหาร

ทัศนคติของผู้บริโภคในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์บรรจุอาหาร แบ่งออกเป็น 5 ประเด็น คือ 1. บรรจุภัณฑ์ที่ท่านเลือกใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีความปลอดภัยในการเก็บรักษา 2. บรรจุภัณฑ์ที่ท่านเลือกใช้มีขนาดและปริมาตรในการบรรจุที่เหมาะสมและหลากหลาย 3. บรรจุภัณฑ์ที่ท่านเลือกใช้มีราคาเหมาะสมในการตัดสินใจเลือกซื้อและมีความสะดวกในการใช้งาน 4. บรรจุภัณฑ์ที่ท่านเลือกใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีลวดลายรูปทรงสวยงามทันสมัยและฉลากบนตัวผลิตภัณฑ์เห็นชัดเจน 5. บรรจุภัณฑ์ที่ท่านเลือกใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีความทนทานในการใช้งานและมีการรับประกันคุณภาพของสินค้า พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีทัศนคติในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์บรรจุอาหารภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$,

SD = 0.54) โดยเฉพาะประเด็นที่ 5 บรรจุภัณฑ์ที่ท่านเลือกใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีความทนทานในการใช้งานและมีการรับประกันคุณภาพของสินค้า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, SD = 0.64)

1.2 ทักษะการติดต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหาร

ทักษะการติดต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหาร แบ่งอรรถประโยชน์ออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านชนิดบรรจุภัณฑ์ ด้านสถานที่ และด้านเวลา/ฤดูกาล พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีทักษะการติดต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ผู้บริโภคมีทักษะในระดับมากในด้านสถานที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, SD = 0.62) ด้านชนิดบรรจุภัณฑ์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, SD = 0.66) ด้านเวลา/ฤดูกาลภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, SD = 0.63)

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร	ตัวแปร									
	เพศ	อายุ	อาชีพ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระดับการศึกษา	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	สถานภาพสมรส	จำนวนครั้งในการประกอบอาหาร	ภาษาที่ใช้ในการถนอมอาหาร	สถานที่เก็บอาหาร
1. บรรจุภัณฑ์ที่ท่านเลือกใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีความปลอดภัยในการเก็บรักษา	1.65	2.14	2.30*	0.47	2.58*	1.19	4.17*	5.77*	6.79*	3.58*
2. บรรจุภัณฑ์ที่ท่านเลือกใช้มีขนาดและปริมาตรในการบรรจุที่เหมาะสมและหลากหลาย	1.89	1.41	1.89	0.77	1.63	0.47	0.66	1.08	12.13*	3.74*
3. บรรจุภัณฑ์ที่ท่านเลือกใช้มีราคาเหมาะสมในการตัดสินใจเลือกซื้อและมีความสะดวกในการใช้งาน	0.41	0.87	2.05	1.14	0.54	1.44	0.69	1.89	15.61*	3.59*
4. บรรจุภัณฑ์ที่ท่านเลือกใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีลวดลายรูปทรงสวยงามทันสมัยและฉลากบนตัวผลิตภัณฑ์เห็นชัดเจน	2.28	1.48	1.76	0.73	0.58	0.66	2.37*	3.08*	5.11*	1.34
5. บรรจุภัณฑ์ที่ท่านเลือกใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีความทนทานในการใช้งานและมีการรับประกันคุณภาพของสินค้า	0.60	0.87	2.18*	1.23	1.73	0.30	0.41	2.10	7.33*	4.77*
รวม	1.71	1.24	2.52	1.01	1.16	0.85	1.17	2.00	12.54	3.96

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

เพศต่างกันมีทัศนคติในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์อาหารไม่แตกต่างกัน

อายุต่างกันมีทัศนคติในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์อาหารไม่แตกต่างกัน

อาชีพต่างกันทัศนคติในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์อาหารในเรื่องความปลอดภัยในการเก็บรักษาและความทนทานในการใช้งานและมีการรับประกันคุณภาพของสินค้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีทัศนคติในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์อาหารไม่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษาต่างกันทัศนคติในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์อาหารในเรื่องความปลอดภัยในการเก็บรักษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่างกันมีทัศนคติในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์อาหารไม่แตกต่างกัน

สถานภาพสมรสต่างกันมีทัศนคติในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์อาหารในเรื่องความปลอดภัยในการเก็บรักษาและบรรจุภัณฑ์ที่มีลวดลายรูปทรงสวยงามทันสมัยและฉลากบนตัวผลิตภัณฑ์เห็นชัดเจนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำนวนครั้งในการประกอบอาหารต่างกันมีทัศนคติในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์อาหารในเรื่องความปลอดภัยในการเก็บรักษาและบรรจุภัณฑ์ที่มีลวดลายรูปทรงสวยงามทันสมัยและฉลากบนตัวผลิตภัณฑ์เห็นชัดเจนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาชนะที่ใช้ในการถนอมอาหารต่างกันมีทัศนคติในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์อาหารในเรื่องเป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีความปลอดภัยในการเก็บรักษา มีขนาดและปริมาตรในการบรรจุที่เหมาะสมและหลากหลาย มีราคาเหมาะสมในการตัดสินใจเลือกซื้อและมีความสะดวกในการใช้งาน เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีลวดลายรูปทรงสวยงามทันสมัยและฉลากบนตัวผลิตภัณฑ์เห็นชัดเจน และเป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีความทนทานในการใช้งานและมีการรับประกันคุณภาพของสินค้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถานที่เก็บอาหารต่างกันมีทัศนคติในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์อาหารในเรื่องเป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีความปลอดภัยในการเก็บรักษา มีขนาดและปริมาตรในการบรรจุที่เหมาะสมและหลากหลาย มีราคาเหมาะสมในการตัดสินใจเลือกซื้อและมีความสะดวกในการใช้งาน และเป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีความทนทานในการใช้งานและมีการรับประกันคุณภาพของสินค้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่ออรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่ออรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่ออรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร	ตัวแปร									
	เพศ	อายุ	อาชีพ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระดับการศึกษา	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	ลักษณะที่อยู่อาศัย	จำนวนครั้งในการประกอบอาหาร	ภาษาที่ใช้ในการถนอมอาหาร	สถานที่เก็บอาหาร
ด้านชนิดบรรจุภัณฑ์	3.15*	1.77	0.81	0.13	1.80	0.65	2.28	1.76	2.96*	1.18
ด้านสถานที่	2.74*	2.85*	0.88	0.63	1.19	0.25	1.87	0.59	6.18*	1.24
ด้านเวลา/ฤดูกาล	2.32*	0.09	0.90	0.11	2.21	0.94	0.12	0.88	2.45	0.64
รวม	3.06	1.27	0.80	0.15	1.99	0.67	1.23	0.72	4.45	0.98

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่ออรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

เพศต่างกันมีทัศนคติต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหาร ด้านชนิดบรรจุภัณฑ์ ด้านสถานที่ ด้านเวลา/ฤดูกาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อายุต่างกันมีทัศนคติต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหารด้านสถานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาชีพต่างกันมีทัศนคติต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหารไม่แตกต่างกัน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีทัศนคติต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหารไม่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหารไม่แตกต่างกัน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่างกันมีทัศนคติต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหารไม่แตกต่างกัน

สถานภาพสมรสต่างกันมีทัศนคติต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหารไม่แตกต่างกัน

จำนวนครั้งในการประกอบอาหารต่างกันมีทัศนคติต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหารไม่แตกต่างกัน

ภาษาที่ใช้ในการถนอมอาหารต่างกันมีทัศนคติต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหาร ด้านชนิดบรรจุภัณฑ์ และด้านสถานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถานที่เก็บอาหารต่างกัันมีทัศนคติต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหารไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อบรรจุภัณฑ์และอรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหาร” มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี อาชีพพนักงานบริษัท รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4-6 คน ลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นบ้านของตนเอง ผู้บริโภคส่วนใหญ่ประกอบอาหารทุกวัน ใช้ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เช่น จาน ชาม กระเบื้อง สแตนเลส ในการบรรจุอาหาร สถานที่เก็บอาหารใส่ภาชนะพลาสติกแช่ตู้เย็น

2. ทัศนคติของผู้บริโภคในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์บรรจุอาหาร โดยพิจารณาจาก 1. ความปลอดภัยในการเก็บรักษา 2. มีขนาดและปริมาตรในการบรรจุที่เหมาะสมและหลากหลาย 3. มีราคาเหมาะสมในการตัดสินใจเลือกซื้อและมีความสะดวกในการใช้งาน 4. มีลวดลายรูปทรงสวยงามทันสมัยและฉลากบนตัวผลิตภัณฑ์เห็นชัดเจน 5. มีความทนทานในการใช้งานและมีการรับประกันคุณภาพของสินค้า พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีทัศนคติในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์บรรจุอาหารภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, $SD = 0.54$) โดยเฉพาะประเด็นที่ 5 บรรจุภัณฑ์ที่ผ่านเลือกใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีความทนทานในการใช้งานและมีการรับประกันคุณภาพของสินค้า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, $SD = 0.64$) เนื่องจากผู้บริโภคต้องคำนึงผลิตภัณฑ์ที่มีอายุใช้งานที่ยาวนานในระดับหนึ่งไม่เสียงายจนเกินไป หรือไม่เสียเงินใช้งานไม่ได้ก่อนเวลาอันสมควร ทำให้ลูกค้าเกิดความเชื่อมั่นเชื่อถือในผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิกร แก้วราเขียว (2554) และ บุขรา สร้อยระย้า (2554) ในเรื่องรูปทรงสวยงามและบรรจุภัณฑ์มีความปลอดภัยไร้สารเคมี

3. ทัศนคติของผู้บริโภคต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหาร โดยพิจารณาจาก 1. ด้านชนิดบรรจุภัณฑ์ 2. ด้านสถานที่ 3. ด้านเวลา/ฤดูกาล พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีทัศนคติต่ออรรถประโยชน์ในการใช้บรรจุภัณฑ์อาหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริโภคมีทัศนคติระดับมากในด้านสถานที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, $SD = 0.62$) เนื่องจากผู้บริโภคส่วนใหญ่คำนึงถึงผลิตภัณฑ์ต้องสามารถใช้งานได้ตามที่กำหนดไว้ มีการออกแบบที่ดี มีความคงทน มั่นคง มีสภาพดี สามารถใช้และทำงานได้ตามหน้าที่ของผลิตภัณฑ์ และมีรายละเอียดเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งมีรูปร่างสวยงาม เรียบร้อยน่าใช้ จึงต้องแสวงหาเครื่องใช้ที่อำนวยความสะดวกและใช้งานง่าย จึงให้ความสำคัญต่ออรรถประโยชน์ในด้านนี้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิกร แก้วราเขียว (2554) ในเรื่องของความสะดวกใช้งานง่าย หาซื้อได้ง่าย มีความน่าเชื่อถือ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อบรรจุภัณฑ์และ
อรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุอาหารอยู่ในระดับมาก ผู้ประกอบการหรือร้านค้าควรนำ
ผลการวิจัยไปศึกษาหรือปรับใช้ในการขยายการตลาดในการผลิตผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้งานได้
คงทน สวยงาม ปลอดภัยในการใช้งาน และมีมาตรฐานทำให้ผู้บริโภคมีปัจจัยในการพิจารณาเลือกซื้อ
ได้ง่ายขึ้น และเมื่อได้ใช้งานผลิตภัณฑ์จะทำให้เกิดการประเมินคุณภาพหลังการใช้งาน หากคุณภาพ
ดีกว่าที่คาดหวังไว้จะทำให้เกิดเป็นความประทับใจ และจดจำตราสินค้าหรือชื่อผู้ผลิต จนเกิดเป็นการ
ซื้อซ้ำเป็นลูกค้าประจำ และอาจจะช่วยบอกต่อให้เพื่อน ๆ หรือญาติพี่น้องซื้อตามด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรเพิ่มการศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อบรรจุภัณฑ์และ
อรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์โดยเฉพาะเจาะจงเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคที่มีอิทธิพลต่อการตลาดเป้าหมาย
2. ควรเพิ่มการศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรีที่มีต่อบรรจุภัณฑ์และ
อรรถประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์ในกลุ่มผู้บริโภคออนไลน์ โดยเฉพาะในปัจจุบันที่โลกสังคมออนไลน์
เข้าถึงได้ง่าย

เอกสารอ้างอิง

การเปลี่ยนแปลงของบรรจุภัณฑ์พลาสติกไทยกับโอกาสของผู้ผลิตไทยในกระแสการเติบโต .

(2561). ค้นเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2561, จาก <https://www.scbeic.com/th/detail/product/4905>.

บุษรา สร้อยระย้า. (2554). การพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมจากเส้นใยกล้วยสำหรับบรรจุ
ผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป. รายงานผลการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

สิทธิกร แก้วราเชียว. (2554). ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์อาหารจากชานอ้อยในอำเภอ
เมืองเชียงใหม่. ค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม
เกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุทธนู ศรีไสย์. (2551). สถิติประยุกต์สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

สุขภาพและสิ่งแวดล้อมเร่งดีมานด์แพคเกจจิ้งทางเลือก พร้อมทางรอดบรรจุภัณฑ์พลาสติกต้อง
ปรับตัว อย่างไร. (2561). ค้นเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2561, จาก <https://www.brandbuffet.in.th/2018/08/fest-innovation-packaging/>.